

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 3P/21/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5824200416
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Kurjaková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2024:5824200416.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou JUDr. Monikou Kurjakovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ A. B., nar. XX.X.XXXX, dieťa rodičov - matky: C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., a otca: C. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E., toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, Dukelská štvrť 941/10 a 2/ F. D., nar. XX.X.XXXX, dieťa rodičov - matky: C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., a otca: neuvedený, maloleté deti zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, za účasti Okresnej prokuratúry Námestovo, v konaní o návrhu navrhovateľov: 1/ C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX a 2/ G. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, na zrušenie pestúnskej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd zrušuje pestúnsku starostlivosť manželov C. D., nar. XX.XX.XXXX a G. D., nar. XX.XX.XXXX vo vzťahu k maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX, nariadenú rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 21P/348/2011-195 zo dňa 28.6.2012.

II. Súd zrušuje pestúnsku starostlivosť manželov C. D., nar. XX.XX.XXXX a G. D., nar. XX.XX.XXXX vo vzťahu k maloletému F. D., nar. XX.XX.XXXX, nariadenú rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 21P/348/2011-195 zo dňa 28.6.2012.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 12.02.2024 žiadali navrhovatelia zrušenie pestúnskej starostlivosti k maloletým deťom, a to A. B. a F. D..

2. Podaný návrh odôvodňovali tým, že vo výchove maloletých detí sa vyskytli vážne problémy, ktoré nie sú schopní zvládnuť, preto sa spoločne rozhodli žiadať súd o zrušenie pestúnskej starostlivosti nariadenej rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 21P/348/2011-195 zo dňa 28.06.2012 na základe ktorého im mal. deti boli do pestúnskej starostlivosti zverené.

3. Rodičia maloletých detí sa k podanému návrhu písomne nevyjadrili. Matke bol návrh ako aj procesné poučenia doručené dňa 25.03.2024 (čl. 6/2) a otcovi, ktorý sa toho času nachádza v Ústave na výkon odňatia trestu v Dubnici nad Váhom dňa 26.03.2024 (čl. 6/2).

4. Kolízny opatrovník v rámci svojej správy o pomeroch v rodine náhradných rodičov maloletých detí ako aj biologických rodičov zo dňa 19.9.2024 (čl. 15-16), uviedol, že výkon pestúnskej starostlivosti u navrhovateľov bol z ich strany priebežne sledovaný, pričom počas pohovorov maloleté deti verbalizovali, že sú v rodine spokojné, o náhradných rodičoch sa vyjadrovali pozitívne, náhradné prostredie považovali za svoj domov. Vykonanými zisťovaniami neboli v minulosti zistené závažnejšie nedostatky v zabezpečovaní starostlivosti o maloleté deti zo strany náhradných rodičov. Dňa 12.01.2024 na základe neodkladného opatrenia tunajšieho súdu boli deti dočasne zverené do starostlivosti H. B. I. J. K. L., kde sa aj v súčasnosti nachádzajú. Dňa 25.01.2024 sa uskutočnila prípadová konferencia na ÚPSVaR Námestovo za účelom hľadania optimálneho riešenia situácie a budúcnosti maloletých detí, zmapovanie možnej pomoci zo strany zúčastnených a zodpovedania otázky ako sa bude vyvíjať ďalšie smerovanie a zabezpečenie starostlivosti o nich. Z vyjadrenia pestúnov vyplynulo, že návrat maloletých detí do pestúnskej rodiny nie je možné a sú rozhodnutí podať návrh na ukončenie pestúnskej starostlivosti, ktorý podali dňa 14.02.2024. Obidvaja náhradní rodičia sa v telefonickom kontakte vyjadrili, že trvajú na podanom návrhu v plnom znení. Ako dôvod uviedli vážne problémy predchádzajúcich udalostí a tiež zhoršený zdravotný stav pani D., ktorá sa momentálne nachádzala na niekoľko týždňovej kúpeľnej liečbe.

Biologická matka maloletých detí uviedla, že od novembra 2023 býva u priateľa A. B. (25 rokov) na adrese M., N. G. E. XXX v 3-izbovom byte, ktorý je vo vlastníctve babky priateľa. V spoločnej domácnosti bývajú všetci traja. Naposledy pracovala v I. O., výroba a predaj bagiet v P. M., kde robila štyri mesiace. Od novembra 2023 je dobrovoľne nezamestnaná. Jej priateľ nepracuje. Žijú z úspor. Má vyživovaciu povinnosť na maloleté deti, ktorú neplní.

Biologický otec A. sa podľa ich informácií nachádza vo výkone trestu.

Z dostupných informácií vyplýva, že aktuálne nie je možný návrat maloletých detí ani k biologickým rodičom, nakoľko neprejavili žiadny záujem o zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti a nemajú vytvorené podmienky na prevzatie maloletých detí do osobnej starostlivosti.

K dnešnému dňu im nie je známa žiadna fyzická osoba, ktorá má k deťom blízky vzťah a mohli by takú osobu prizvať k príprave maloletých detí na náhradnú rodinnú starostlivosť. V súčasnosti podmienky na zverenie maloletých detí do inej náhradnej formy náhradnej rodinnej starostlivosti nie sú splnené. Je potrebné pre maloleté deti nájsť vhodné zariadenie na výkon ústavnej starostlivosti s prihliadnutím na udržanie a rozvíjanie súrodeneckých vzťahov.

Dňa 07.02.2024 vykonal návštevu maloletých detí v H. B. I. J. K. L., za účelom sledovania psychického, fyzického a sociálneho vývinu maloletých detí a informovania maloletých detí o všetkých krokoch, návrhoch a dôležitých skutočnostiach, ktoré vykonávajú. Maloleté deti sa v zariadení adaptovali veľmi dobre, rešpektujú pravidlá a povinnosti si plnia. Z pestúnskej rodiny ich v zariadení telefonicky kontaktovala pestúnka avšak komunikovala iba s F., nakoľko A. nebola v zariadení prítomná. Pri poslednom kontakte už maloleté deti s pestúnkou odmietli hovoriť.

5. Súd o veci rozhodol na pojednávaní dňa 02.05.2024 (čl. 39-41), a to za účasti navrhovateľov, matky maloletých detí, otca maloletej A., ktorý bol predvedený príslušníkmi ZVaJS, kolízneho opatrovníka a zástupcu Okresnej prokuratúry, pričom dokazovanie bolo vykonané vylúčením navrhovateľov, ako aj rodičov maloletých detí, oboznámením sa so stanoviskom kolízneho opatrovníka ako aj s obsahom spisu, a teda návrhom (čl. 1-2), so správou kolízneho opatrovníka (čl. 15-16) s lustráciou otca v ZVJS (čl. 22), s pripojenými spismi Okresného súdu Žilina, konkrétne rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 21P/348/2011-195 zo dňa 28.06.2012 (čl. 30-38), ako aj s pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 3PPom1/2024.

6. Navrhovateľka na pojednávaní vypovedala, že zotrváva na podanom návrhu a to z dôvodu, že sa stali určité veci, pre ktoré by nebolo vhodné, aby deti boli naďalej v starostlivosti ich rodiny, preto sa dohodli s manželom ako aj s ich deťmi, že bude lepšie pokiaľ sa medzi nimi prerušia všetky väzby, a to napriek tomu, že deti vychovávali od ich útleho veku.

7. Navrhovateľ na pojednávaní vypovedal, že rovnako trvá na podanom návrhu. Myslí si, žeby nebolo dobré, keby sa deti vracali späť do ich prostredia, jednak z dôvodu, že s tým nesúhlasia ani ich deti, kde navyše so synom žijú v spoločnej domácnosti, oni bývajú v hornej časti, navrhovateľa v spodnej ako aj z dôvodu, že pokiaľ sa mal. A. mala vyjadrovať, že sa pokúsi o samovraždu nikto nevie, či by sa o to nemohla naozaj pokúsiť a zrealizovať to. On a ani jeho manželka nechcú byť pod takýmto nátlakom. K okolnostiam, ktoré sa udiali pred podaním tohto návrhu na zrušenie pestúnskej starostlivosti by sa už

nerád vyjadroval, čo mohli to deťom poskytnúť, keďže ich vychovávali od ich útleho veku, a to A. od roku a pol a F. od deviatich mesiacov.

8. Matka maloletých detí na pojednávaní vypovedala, že súhlasí so zrušením pestúnskej starostlivosti. Pracuje ako operátor výroby v P.. Momentálne s priateľom žije u jeho starej mamy v M.. Plánujú si zobrať do prenájmu byt a potom by uvažovala nad tým, aby si deti vzala k sebe. S deťmi sa nestretáva.

9. Otec maloletých detí (tento je síce uvedený na rodnom liste iba v prípade mal. A., avšak obaja rodičia na pojednávaní zhodne vyhlásili, že je aj otcom mal. F., avšak k tomuto zatiaľ otcovstvo nebolo určené súhlasným vyhlásením rodičov) na pojednávaní vypovedal, že súhlasí s podaným návrhom. Momentálne je vo väzbe z dôvodu výtržníctva, kde mu bol premenený trest, mal podmienku pre krádež. Výkon trestu má mať ešte XX mesiacov (H. Q. XXXX), je umiestnený v Dubnici nad Váhom. Vyjadril sa, že sa s deťmi nekontaktuje.

10. Súd na pojednávaní vykonal aj výsluch mal. detí, ktoré nesúhlasili so sprístupnením svojho vyjadrenia

11. Kolízny opatrovník ako aj okresný prokurátor sa na pojednávaní zhodne vyjadrili, že vzhľadom na vykonané dokazovanie a zistené skutočnosti súhlasia so zrušením pestúnskej starostlivosti.

12. Podľa článku 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 52 ods. 2 Zákona o rodine, súd zruší pestúnsku starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak pestún zanedbáva starostlivosť o maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ako to požiada pestún.

14. V rámci vykonaného dokazovania bolo zistené, že mal. deti A. B., nar. XX.X.XXXX a F. D., nar. XX.X.XXXX, sú súrodenci, ktorí boli rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 21P/348/2011, zo dňa 28.06.2012 zverení do spoločnej pestúnskej starostlivosti navrhovateľov C. D., nar. XX.XX.XXXX a G. D., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom A. XXX. Výkon pestúnskej starostlivosti bol orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately priebežne sledovaný. Po podaní „anonymného“ listu do školskej schránky bolo zistené, že tento napísala mal. A. a uvádzala v ňom závažné skutočnosti majúce za následok tú skutočnosť, že obe mal. deti boli následne na základe rozhodnutia Okresného súdu Námestovo č.k. 3PPOM 1/2024-19 zo dňa 12.1.2024 dočasne odňaté zo starostlivosti navrhovateľov ako ich pestúnov a boli umiestnené a dočasne zverené do starostlivosti H. B. I. J., R. XX, L.. Skutočnosťami v dôsledku ktorých boli mal. deti odňaté zo starostlivosti navrhovateľov ako ich pestúnov bolo podozrenie zo spáchania skutkov majúcich za následok ohrozenie duševného zdravia mal. detí pre ktoré bolo voči pestúnom začaté trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby § 208 ods. 1 Trestného zákona, obvinenie zatiaľ nebolo vznesené, vec je v štádiu vyšetrovania. Následne pestúni podali návrh na zrušenie pestúnskej starostlivosti z dôvodu vzniku výchovných problémov na strane mal. detí, ktoré nie sú schopní zvládnuť.

15. Na základe vyššie zisteného skutkového a právneho stavu veci súd vyhovel návrhu pestúnov a zrušil pestúnsku starostlivosť, keďže jednak o to pestúni požiadali, ako aj z dôvodu, že v tomto prípade existovalo podozrenie z porušovania povinností navrhovateľov pri výkone ich pestúnskej starostlivosti, ktoré podozrenie zatiaľ nie je potvrdené ale ani vyvrátené inými skutočnosťami svedčiacimi v prospech navrhovateľov. Na margo uvedeného zrušenia pestúnskej starostlivosti navrhovateľov súd uvádza, že tento typ starostlivosti je založený na báze dobrovoľnosti, pestúni musia súhlasiť

s pestúnskou starostlivosťou počas celého výkonu tejto náhradnej starostlivosti. V danej veci súhlas pestúnov absentuje. Súd tak návrhu pestúnov ako navrhovateľov v tomto konaní vyhovel a ich pestúnsku starostlivosť voči mal. deťom zrušil.

16. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V danom prípade súd nemal za to, žeby boli splnené podmienky ustanovené v ust. § 55 Civilného mimosporového poriadku, a teda, žeby bolo možné priznať náhradu trov konania aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1,2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania - § 364 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania - § 365 ods. 1 až 3 CSP.